

Pattern of Structural Relationships of Spiritual Intelligence on Students' Virtual Network Addiction through Mediation of Parental Supervision Styles

Taghi Akbari^{1*}, Morteza Javidpour², Davood Toosi³, Salim Kazemi⁴

1. Associate Professor of Educational administration, Faculty of Educational Sciences and Psychology, University of Mohaghegh Ardabili, Ardabil, Iran.

2. PhD in Educational administration, Faculty of Educational Sciences and Psychology, University of Mohaghegh Ardabili, Ardabil, Iran.

3. PhD in Educational administration, Faculty of Educational Sciences and Psychology, University of Mohaghegh Ardabili, Ardabil, Iran.

4. Assistant Professor of Educational administration, Faculty of Educational Sciences and Psychology, University of Mohaghegh Ardabili, Ardabil, Iran.

Abstract

Objective: The present study aimed to model the structural relationships between spiritual intelligence and students' addiction to virtual networks through the mediation of parental supervisory styles.

Methods: The present study is a correlational study of structural equation modeling in terms of its purpose, application, and method. The statistical population of the study included all male students of the second year of high school in Ardabil in the academic year 2024-2025. The sample size was 220 people selected based on Klein's rule using multi-stage cluster sampling. The research tools included King's standard questionnaires of spiritual intelligence (SISRI), social networking addiction (SNA, Khajeh Ahmadi et al), and supervisory styles (SKSS, Small and Kerns) Structural equation modeling and Smart pls-SEM software were used to analyze the data.

Results: In the direct paths, spiritual intelligence had a significant negative effect on social media addiction (path coefficient = -0.311 , $t = 2.96$, $p = 0.003$) and a significant positive effect on parental monitoring styles (path coefficient = 0.541 , $t = 6.62$, $p < 0.001$). Additionally, parental monitoring styles negatively and significantly predicted social media addiction (path coefficient = -0.311 , $t = 3.59$, $p < 0.001$). Moreover, the indirect effect of spiritual intelligence on social media addiction through parental monitoring styles was also supported (path coefficient = -0.168 , $t = 3.07$, $p = 0.002$).

Conclusion: According to the results obtained, students resort to continuous use of virtual networks to seek approval from others, escape from academic and family problems, and unmet social needs. Therefore, more attention should be paid to improving communication skills, interpersonal skills in the real world, and treating mental problems that lead to seeking refuge in cyberspace. Efforts should be made to improve their spirituality and appropriate monitoring styles should be adopted for adolescents.

Keywords: spiritual intelligence, social media addiction, parental supervision style

***Corresponding Author: Taghi Akbari**

الگوی روابط ساختاری هوش معنوی با اعتیاد به شبکه‌های مجازی دانش‌آموزان با میانجی‌گری سبک‌های نظارتی والدین

تقی اکبری^{۱*}، مرتضی جاویدپور^۲، داود طوسی^۳، سلیم کاظمی^۴

- ۱-دانشیار مدیریت آموزشی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران.
- ۲-دکتری مدیریت آموزشی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران.
- ۳- دکتری مدیریت آموزشی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران.
- ۴-استادیار مدیریت آموزشی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران.

چکیده

هدف: پژوهش حاضر با هدف الگوی روابط ساختاری هوش معنوی با اعتیاد به شبکه‌های مجازی دانش‌آموزان با میانجی‌گری سبک‌های نظارتی والدین انجام گرفت.

روش‌ها: پژوهش حاضر از لحاظ هدف، کاربردی و روش آن همبستگی از نوع مدل‌یابی معادلات ساختاری به شمار می‌آید. جامعه آماری پژوهش شامل تمام دانش‌آموزان پسر متوسطه دوره دوم شهر اردبیل در سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴ بود. تعداد نمونه بر اساس قاعده کلاین به تعداد ۲۲۰ نفر با روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چندمرحله‌ای انتخاب شدند. ابزار پژوهش شامل پرسشنامه‌های استاندارد هوش معنوی کینگ (SISRI، ۲۰۰۸)، اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی (SNA)، خواجه احمدی و همکاران، (۱۳۹۵) و سبک‌های نظارتی (SKSS)، اسمال و کرنز، (۱۹۹۳) بود. جهت تحلیل داده‌ها از روش مدل‌یابی معادلات ساختاری و نرم‌افزار Smart pls- SEM استفاده شد.

یافته‌ها: در مسیرهای مستقیم، هوش معنوی اثر منفی و معناداری بر اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی داشت (ضریب مسیر = $-0/311$ ، مقدار $2/96$ ، $t = -0/003$ ، $p = -0/003$) و اثر مثبت و معناداری بر سبک نظارتی والدین نشان داد (ضریب مسیر = $0/541$ ، مقدار $6/62$ ، $t = 6/62$ ، $p < 0/001$). همچنین سبک نظارتی والدین به‌طور منفی و معنادار اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی را پیش‌بینی کرد (ضریب مسیر = $-0/311$ ، مقدار $3/59$ ، $t = 3/59$ ، $p < 0/001$). علاوه بر این، اثر غیرمستقیم هوش معنوی بر اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی از طریق سبک نظارتی والدین نیز تأیید شد (ضریب مسیر = $-0/168$ ، مقدار $3/07$ ، $t = 3/07$ ، $p = 0/002$).

نتیجه‌گیری: با توجه به نتایج بدست آمده دانش‌آموزان جهت تأیید شدن از جانب دیگران، فرار از مشکلات تحصیلی و خانوادگی و نیازهای اجتماعی برآورده نشده، به استفاده مداوم از شبکه‌های مجازی روی می‌آورند، از این‌رو باید توجه بیشتری در جهت بهبود مهارت‌های ارتباطی، بهبود مهارت‌های بین فردی در دنیای واقعی و درمان مشکلات روحی که منجر به پناه آوردن به فضای مجازی می‌شوند صورت گیرد و تلاش‌هایی جهت بهبود معنویت آنان انجام گیرد و سبک‌های نظارتی مناسبی نسبت به نوجوانان اتخاذ شود.

کلید واژه‌ها: هوش معنوی، اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی، سبک نظارتی والدین

استفاده بیش از اندازه از شبکه‌های اجتماعی با کاهش ارتباطات جمعی و شرکت در فعالیت‌های گروهی و اجتماعی همراه خواهد بود؛ که ادامه این نوع رفتار منجر به انزوای اجتماعی، افسردگی، اضطراب و علائم جسمانی می‌شود (انتظاری رودباری و ستوده، ۱۳۹۹). در قرن ۱۹ و ۲۰، شبکه‌های اجتماعی در حوزه‌های مختلف از جامعه‌شناسی تا آموزش موضوع مهمی بوده‌اند. با وجود این، با پیشرفت فناوری رایانه در قرن بیستم و یکم، تغییرات چشمگیری در شبکه‌های اجتماعی مشاهده شده و شبکه‌های متداول به شبکه‌های اجتماعی آنلاین تبدیل شده‌اند (گرچ و مونین^۱، ۲۰۲۱). شبکه‌های اجتماعی به شدت در زندگی روزمره جامعه مدرن حضور دارند و بیشتر افراد از این شبکه‌های اجتماعی برای به اشتراک گذاشتن اطلاعاتی در مورد زندگی خود، نظراتشان و وضعیت روحی خود استفاده می‌کنند (میگوتل کاروالو^۲، ۲۰۲۱).

اینترنت و شبکه‌های اجتماعی برای تقویت و بالا بردن سطح ارتباطات اجتماعی در فضای مجازی طراحی شده‌اند (نیازی و همکاران، ۱۴۰۲)؛ تعداد افرادی که از شبکه‌های مجازی استفاده می‌کنند، با تخمین یک میلیارد اعتیاد به این ابزارها افزایش یافته است و منجر به وابستگی اعتیادی از آن نیز شده است (آپراکیکو مارتینز^۳ و همکاران، ۲۰۲۰). اعتیاد به شبکه‌های مجازی^۴ در فرد به این شکل مشاهده می‌شود که او در مورد شبکه‌های اجتماعی بیش از حد نگران است و مشغله فکری دارد و به منظور استفاده از این شبکه‌ها میل شدید و غیر قابل کنترلی را احساس می‌کند (تانهان^۵ و همکاران، ۲۰۲۴).

علاوه بر این، شبکه‌های اجتماعی امکاناتی را فراهم می‌کنند تا افراد بتوانند افکار، فعالیت‌ها و علاقه‌مندی‌های خود را به اشتراک بگذارند (یانگ^۶ و همکاران، ۲۰۲۴). با آسان‌تر شدن دسترسی به اینترنت، این امر غیرعادی نیست که دانش‌آموزان بیش از گذشته وقت خود را در شبکه‌های مجازی بگذرانند. با نظارت محدود در محیط‌های اینترنتی، نگرانی‌های زیادی در مورد خطر کاربران برای اعتیاد به شبکه‌های مجازی و قربانی شدن در فضای مجازی وجود دارد (کائو^۷ و همکاران، ۲۰۱۹). در بین این شبکه‌ها، اینستاگرام و فیس‌بوک به عنوان منفی‌ترین ابزارهای تأثیرگذار بر سلامت نوجوانان به‌ویژه سلامت روانی آن‌ها شناخته شدند. فیس‌بوک، توییتر یا اینستاگرام عمدتاً توسط نوجوانان و جوانان در طی زمان‌های زیادی استفاده می‌شود (کلداس^۸ و همکاران، ۲۰۲۳). نوجوانان به دلیل عوامل مختلفی از جمله دوستی، برخورد‌های عاطفی (ناگای^۹ و همکاران، ۲۰۲۳) یا خرید محصولات (در این شبکه‌ها) به دلیل داشتن چندین عامل مختلف، این شبکه‌ها را به ابزار متمایز تعاملی فرهنگی و اجتماعی خود تبدیل کرده‌اند (مانتی ماکی و سالو^{۱۰}، ۲۰۱۱)؛ این گروه‌ها معتادترین کاربرانی هستند که چندین بار در روز وقت خود را در آن می‌گذرانند (ون‌دن ایچندن^{۱۱} و همکاران، ۲۰۱۶).

علاوه بر اعتیاد به اینترنت و استفاده زیاد از شبکه‌های اجتماعی مجازی، هوش معنوی^{۱۲} از جمله رویکردهای نوینی است که در حوزه سلامت روانی انسان‌ها مطرح شده است. هوش معنوی زیربنای باورهای فردی است که بر عملکرد او تأثیر دارد و به کاربرد سازگارانه اطلاعات معنوی در حل مسائل زندگی به‌منظور دستیابی به زندگی غنی، هدفمند و معنادار کمک می‌کند (لیو^{۱۳} و همکاران، ۲۰۲۳). هوش معنوی به فرد این امکان را می‌دهد تا از انعطاف‌پذیری، خودآگاهی، ظرفیت روانی بالا برای مواجهه با شرایط دشوار برخوردار باشد. همچنین هوش معنوی با

1. Grej & Monin

2. Miguel Carvalho

3. Aparicio & Martínez

4. social media addiction

5. Tanhan

6. Yang

7. Cao

8. Kuldass

9. Nagy

10. Manti Maki & Salo

11. Mäntymäki

12. Spiritual Intelligence

13. Liu

دربرداشتن حس معنا و تقدس در زندگی، درک متعادل از ارزش مادیات، مأموریت نسبت به زندگی و ارزش‌های انسانی و امید به بهتر شدن دنیا به افزایش سلامت روان کمک می‌کند (ژو و تاوان^۱، ۲۰۲۴). هوش معنوی نوعی سازگاری و رفتار حل مسئله است که بالاترین سطح رشد را در حیطه‌های مختلف شناختی، اخلاقی، هیجانی و بین فردی شامل می‌شود و فرد را در جهت هماهنگی با پدیده‌های اطراف و دستیابی به یکپارچگی درونی و بیرونی یاری می‌نماید (برخورداری و همکاران، ۱۴۰۱). نازدارو همکاران (۱۳۹۵) در مطالعه‌ای که به بررسی رابطه هوش معنوی و اعتیاد به اینترنت دانشجویان نشان می‌دهد که بین هوش معنوی و اعتیاد به اینترنت ارتباط منفی و معناداری وجود دارد.

از دیگر متغیرهای تاثیرگذار بر اعتیاد به شبکه‌های مجازی سبک‌های نظارتی والدین می‌باشد. سبک‌های نظارتی والدین^۲ می‌تواند تأثیرات و پیامدهای خاص خود را بر روی فرزندان داشته باشد. لذا آگاهی والدین از سبک‌های نظارتی و تأثیرات آن بر فرزندان می‌تواند راهنمای مناسبی برای رفتار با فرزندان در موقعیت‌های مختلف از جمله مسئله شبکه‌های اجتماعی باشد (کشتی‌آرای و اکبریان، ۱۳۹۰). سبک نظارتی والدین در استفاده از فناوری اطلاعات، شامل کنترل در استفاده از شبکه‌های اجتماعی، راهنمایی برای فعالیت‌های آنلاین فرزندان، وضع قوانینی برای تنظیم ساعات استفاده از شبکه‌های اجتماعی و اجرای محدودیت‌هایی برای بازداشتن فرزندان از فعالیت‌های نامناسب در شبکه هاست (رواندا^۳ و همکاران، ۲۰۲۳). سبک‌های نظارتی، الگویی از پرورش فرزندان هستند که از تعامل بهنجار والدین و پاسخ آن‌ها به فرزندان شکل می‌گیرد. سبک‌های نظارتی سه مؤلفه مهم مقتدرانه، مستبدانه و سهل‌انگارانه دارد (لیو و همکاران، ۲۰۲۳).

برخی از تحقیقات بر کنترل والدین به‌عنوان یک عامل مهم تأکید می‌کنند و نشان می‌دهند که بین سبک‌های فرزند پروری والدین و نحوه استفاده فرزندان آن‌ها از اینترنت رابطه وجود دارد (تمنایی فر و خنشان، ۱۴۰۲). هرچند کنترل تمام خطرات اینترنت توسط سبک‌های نظارتی والدین دور از انتظار نیست اما نمی‌توان تأثیر آن را بر کاهش خطرات آن نادیده گرفت. رفتارهای پرخطر و روانی و اجتماعی نوجوانانی که والدینشان بر استفاده از اینترنت نظارت نداشته‌اند بیشتر است (دهیر و خلیل^۴، ۲۰۱۷). لذا نظارت سرزده و یا مشارکتی والدین می‌تواند بر استفاده درست فرزندان از شبکه‌های اجتماعی مجازی، فرزندان را از آسیب‌های جدی این فضا مصون سازد و به استفاده امن‌تر منجر شود و فرزندان کمتر در معرض خطرات رفتاری و روانی ناشی از اینترنت قرار گیرند (گومز^۵ و همکاران، ۲۰۱۷).

شیرالی نیا و همکاران (۱۳۹۸) نشان دادند بین سبک‌های نظارتی و امنیت اینترنتی فرزندان رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. ارسنگ-جان^۶ و همکاران (۲۰۲۰) نشان دادند یکی از عوامل بااهمیت در حوزه هوش معنوی و اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی دانش‌آموزان، سبک‌های نظارتی والدین است.

بنابراین با ظهور و استفاده گسترده از اینترنت و تلفن‌های هوشمند، شبکه‌های مجازی به بخش گسترده‌ای از تعامل انسان‌ها با هم تبدیل شده است. استفاده از شبکه‌های مجازی یا اینترنت بر سلامت جسمی، روحی و معنوی افراد تأثیر می‌گذارد. از این رو ضروری می‌باشد که به بررسی عوامل دخیل در اعتیاد به شبکه‌های مجازی پرداخته شود به‌ویژه در بین دانش‌آموزان که به احتمال زیاد کاربران سایت‌های شبکه‌های مجازی هستند. بر این اساس پژوهش حاضر با هدف بررسی الگوی روابط ساختاری هوش معنوی بر اعتیاد به شبکه‌های مجازی با میانجی‌گری سبک نظارتی والدین در دانش‌آموزان در قالب مدل مفهومی زیر انجام گرفته است.

1. Zhou & Tavan

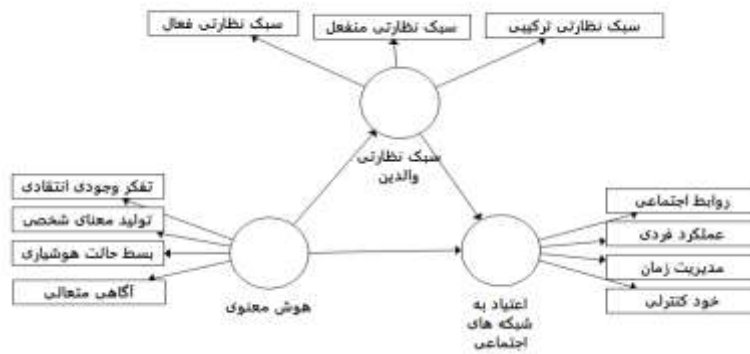
2. parental supervision style

3. Rudnova

4. Dehir & Khalil

5. Gomez

6. Arsang-Jang

شکل شماره ۱: مدل مفهومی پژوهش

روش پژوهش

پژوهش حاضر با توجه به هدف، کاربردی و روش آن توصیفی و از نوع همبستگی می‌باشد؛ و روش تحلیل آن از نوع الگویابی معادلات ساختاری است که رابطه ساختاری علی مستقیم و غیرمستقیم متغیرها را بررسی می‌کند. برای جمع‌آوری اطلاعات، از پرسشنامه استاندارد استفاده شده است و جامعه آماری آن را کلیه دانش‌آموزان پسر متوسطه دوره دوم شهر اردبیل در سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ تشکیل داده‌اند. تعداد نمونه بر اساس قاعده کلاین^۱ (۲۰۱۰) یعنی ۲۰ نفر برای هر مؤلفه، در مجموع شامل ۱۱ مؤلفه، ۲۲۰ نفر با روش نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای چندمرحله‌ای انتخاب شدند.

ابزار سنجش

جهت جمع‌آوری اطلاعات در این پژوهش از سه پرسشنامه استفاده شده است که شامل موارد زیر می‌باشد:

پرسشنامه سبک‌های نظارتی^۲ (SKSS): پرسشنامه سبک‌های نظارتی والدین اسمال و کرنز (۱۹۹۳) شامل ۲۶ سؤال است که سه بعد سبک نظارتی فعال، منفعل و ترکیبی را می‌سنجد و با طیف لیکرت ۵ درجه‌ای نمره‌گذاری می‌شود؛ همچنین سؤالات ۶، ۹ و ۱۱ به صورت معکوس نمره‌گذاری می‌شوند. روایی محتوایی و سازه این ابزار در پژوهش اصلی توسط سازندگان تأیید شده و در مطالعات خارجی متعدد نیز پایایی و روایی آن مورد تأیید قرار گرفته است. در ایران نیز **شعبانی ورکی و پورافشاری (۱۳۸۴)** روایی این پرسشنامه را تأیید کرده‌اند. در پژوهش حاضر، پایایی ابزار با استفاده از آلفای کرونباخ ۰/۷۴ به دست آمد که نشان‌دهنده پایایی قابل قبول پرسشنامه است.

اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی^۳ (SNA): جهت بررسی اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی از پرسشنامه اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی **خواجه احمدی و همکاران (۱۳۹۵)** استفاده شده است. این پرسشنامه از ۲۳ سؤال تشکیل شده است و با هدف ارزیابی میزان اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مبتنی بر موبایل از ابعاد مختلف عملکرد فردی (سؤالات ۱-۹)، مدیریت زمان (سؤالات ۱۰-۱۵)، خودکنترلی (سؤالات ۱۶-۱۹) و روابط اجتماعی (سؤالات ۲۰-۲۳) تدوین شده است. برای نمره‌گذاری از طیف لیکرت ۵ نقطه‌ای استفاده شده است. در پژوهش **خواجه احمدی و همکاران (۱۳۹۵)** روایی صوری و محتوایی این مقیاس بر اساس نظر ۱۰ نفر از اساتید دانشگاه به تأیید رسید. مقدار ضریب آلفای کرونباخ جهت بررسی اعتبار مقیاس ضریب ۰/۹۲ به دست آمد که نشان از اعتبار مناسب پرسشنامه می‌باشد.

پرسشنامه هوش معنوی^۴ (SISRI): جهت سنجش مقیاس هوش معنوی از پرسشنامه هوش معنوی **کینگ (۲۰۰۸)** استفاده شده است. پرسشنامه هوش معنوی کینگ دارای ۲۴ ماده بوده و هدف آن سنجش میزان هوش معنوی از ابعاد مختلف (تفکر وجودی انتقادی، تولید معنای

1. Klein

2. small and kerns supervisory styles

3. Social Networks Addiction

4. King's spiritual intelligence

شخصی، بسط حالت هشیاری، آگاهی متعالی) می‌باشد. طیف نمره‌دهی آن بر اساس لیکرت پنج گزینه‌ای می‌باشد. در پژوهش سادات رقیب و همکاران (۱۳۸۹) پایایی این مقیاس با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۸ برآورد شد.

روش اجرا

پژوهش حاضر از نظر هدف کاربردی و از نظر روش، از نوع همبستگی با استفاده از مدل‌یابی معادلات ساختاری (PLS-SEM) است. جامعه آماری شامل تمام دانش‌آموزان پسر متوسطه دوره دوم شهر اردبیل در سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۳ بود و نمونه شامل ۲۲۰ نفر با استفاده از قاعده کلاین و روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چندمرحله‌ای انتخاب شد. پس از کسب اجازه از مدیران مدارس و توضیح هدف پژوهش، پرسشنامه‌ها به صورت داوطلبانه در اختیار دانش‌آموزان قرار گرفت و تمامی اطلاعات جمع‌آوری شده محرمانه نگه داشته شد. شرکت‌کنندگان رضایت آگاهانه خود را اعلام کردند و داده‌ها صرفاً برای اهداف پژوهشی استفاده شد. داده‌های جمع‌آوری‌شده ابتدا با استفاده از آمار توصیفی شامل میانگین، انحراف معیار، چولگی و کشیدگی بررسی شد و نرمال بودن آن‌ها ارزیابی گردید. سپس پایایی و روایی سازه‌ها با معیارهای آلفای کرونباخ، پایایی ترکیبی (CR) و میانگین واریانس استخراج شده (AVE) ارزیابی شد و مدل ساختاری با شاخص‌های R^2 ، Q^2 بررسی گردید. در نهایت، مسیرهای مستقیم و غیرمستقیم بین متغیرها با استفاده از تحلیل مسیر در SmartPLS آزمون و نتایج تحلیل شد.

نتایج

نتایج آمار توصیفی آزمودنی‌ها نشان داد بیشترین فراوانی مربوط به دانش‌آموزان پایه دهم است؛ به طوری که از مجموع نمونه، ۸۴ نفر (۳۸ درصد) در این پایه قرار دارند. پس از آن، دانش‌آموزان پایه یازدهم با ۷۳ نفر (۳۳ درصد) در رتبه دوم قرار می‌گیرند. کمترین تعداد مربوط به پایه دوازدهم است که ۶۳ نفر (۲۹ درصد) از شرکت‌کنندگان را شامل می‌شود.

توصیف شاخص‌ها

جدول ۱: شاخص‌های توصیفی متغیرهای پژوهش

ردیف	متغیر	M	SD	چولگی	کشیدگی	۱	۲	۳
۱	اعتیاد به شبکه‌های مجازی	۲/۷۵	۰/۴۷۹	۰/۷۶۹	-۰/۱۲۰	۱	-۰/۳۴	-۰/۴۶
۲	سبک‌های نظارتی والدین	۴/۰۸	۰/۷۰۱	-۰/۵۶۵	-۰/۲۹۳		۱	۰/۵۴
۳	هوش معنوی	۳/۵۳	۰/۶۵۳	-۰/۴۱۱	-۰/۳۰۴			۱

جدول ۱ شاخص‌های توصیفی متغیرهای پژوهش را نشان می‌دهد. میانگین اعتیاد به شبکه‌های مجازی برابر ۲/۷۵ با انحراف معیار ۰/۴۷۹، میانگین سبک‌های نظارتی والدین ۴/۰۸ با انحراف معیار ۰/۷۰۱ و میانگین هوش معنوی ۳/۵۳ با انحراف معیار ۰/۶۵۳ گزارش شده است. مقادیر چولگی و کشیدگی هر سه متغیر در بازه ۲+ تا ۲- قرار دارند که نشان می‌دهد توزیع داده‌ها از لحاظ نرمال بودن در محدوده قابل قبول قرار داشته و انحراف قابل توجهی از توزیع نرمال ندارند؛ بنابراین می‌توان گفت داده‌ها از نظر چولگی و کشیدگی دارای توزیع تقریباً نرمال هستند. همچنین نتایج ماتریس همبستگی نشان می‌دهد که هوش معنوی با سبک‌های نظارتی والدین همبستگی مثبت و متوسط ($r = ۰/۵۴$) دارد و با اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی همبستگی منفی قابل توجه ($r = -۰/۴۶$) دارد. همچنین، سبک‌های نظارتی والدین با اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی همبستگی منفی متوسط ($r = -۰/۳۴$) نشان می‌دهد. این نتایج بیانگر آن است که افزایش هوش معنوی و سبک‌های نظارتی والدین با کاهش اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی همراه است و هوش معنوی نیز با ارتقای سبک نظارتی والدین مرتبط است.

برازش مدل

در این تحقیق، برازش مدل با معیارهای پایایی، روایی همگرا و روایی واگرا بررسی شد. برای بررسی پایایی دو معیار آلفای کرونباخ و پایایی ترکیبی (CR) محاسبه شد. مقدار این دو معیار باید بزرگ‌تر یا مساوی ۰/۷ باشد تا پایایی مدل اندازه‌گیری قابل قبول باشد. همچنین روایی

پرسشنامه نیز توسط دو معیار روایی همگرا و روایی واگرا بررسی شد. برای ارزیابی روایی همگرا معیار میانگین واریانس استخراج شده^۱ (AVE) محاسبه شد که مقدار قابل قبول برای آن باید بزرگتر یا مساوی ۰/۵ باشد. نتایج این معیارها برای متغیرها مطابق جدول ۲ می باشد.

جدول ۲: آلفای کرونباخ، پایایی ترکیبی و میانگین واریانس استخراج شده

سازه پژوهش	آلفای کرونباخ	پایایی ترکیبی (CR)	میانگین واریانس استخراج شده (AVE)
هوش معنوی	۰/۸۴۰	۰/۸۴۱	۰/۶۶۷
اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی	۰/۷۷۸	۰/۷۷۷	۰/۶۰۲
سبک‌های نظارتی والدین	۰/۸۸۵	۰/۹۰۰	۰/۸۱۴

نتایج جدول ۲ نشان می دهد همه مقادیر آلفای کرونباخ و پایایی ترکیبی سازه‌های پژوهش از ۰/۷ بیشتر است. همچنین مقدار AVE نیز برای سازه‌ها بزرگتر از ۰/۵ به دست آمده است که نشان می دهد پایایی و روایی همگرای مدل پژوهش قابل قبول است. برای روایی واگرا از ماتریسی استفاده شد که توسط فورنل و لارکر^۲ (۱۹۸۱) ابداع شده است. نتایج بررسی روایی واگرا نیز در جدول ۳ آمده است.

جدول ۳: روایی واگرای سازه‌های پژوهش

سازه پژوهش	اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی	سبک‌های نظارتی والدین	هوش معنوی
اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی	۰/۷۷۶		
سبک‌های نظارتی والدین	-۰/۴۷۹	۰/۹۰۲	
هوش معنوی	-۰/۴۷۹	۰/۵۴۱	۰/۸۲۳

نتایج روایی واگرا در جدول ۳ نشان می دهد جذر میانگین واریانس استخراج شده برای هر یک از سازه‌ها در مقایسه با همبستگی آن سازه با سازه‌های دیگر بیشتر است؛ بنابراین می توان گفت که در مدل پژوهش متغیرهای مکنون بیشتر با سؤالات مربوط به خودشان تعامل دارند تا با سازه‌های دیگر. به بیان بهتر، این جدول مطلوبیت روایی واگرای مدل را نشان می دهد که نشان می دهد مدل از روایی مطلوبی برخوردار است.

مدل ساختاری

برای بررسی برازش مدل ساختاری از معیارهای مقادیر R Square، معیار Q2 استفاده شد. معیار R Square میزان تأثیر یک یا چند متغیر برونزا را بر یک متغیر درونزا نشان می دهد و سه مقدار ۰/۱۹، ۰/۳۳ و ۰/۶۷ به عنوان مقدار ملاک برای مقادیر ضعیف، متوسط و قوی در نظر گرفته شده است. معیار Q2 قدرت پیش‌بینی مدل در متغیرهای وابسته را مشخص می کند. مقادیر ۰/۰۲، ۰/۱۵ و ۰/۳۵ به ترتیب نشان از قدرت پیش‌بینی کم، متوسط و قوی تعیین شده است.

جدول ۴: شاخص‌های برازش مدل ساختاری

سازه	مقدار R Square	Q2
اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی	۰/۲۸۴	۰/۱۴۹
سبک‌های نظارتی والدین	۰/۲۸۶	۰/۲۱۸

مطابق جدول ۴، مقدار R Square برای سازه اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی ۰/۲۸۴ و سبک‌های نظارتی والدین ۰/۲۸۶ به دست آمده است که نشان‌دهنده مقدار مناسبی می باشد. مقادیر Q2 نیز نشان می دهد متغیرهای درونزای هر دو سازه قابلیت پیش‌بینی خوبی با سازه‌های مربوط به خود را دارند.

برازش کلی مدل

¹ Average Variance Extracted

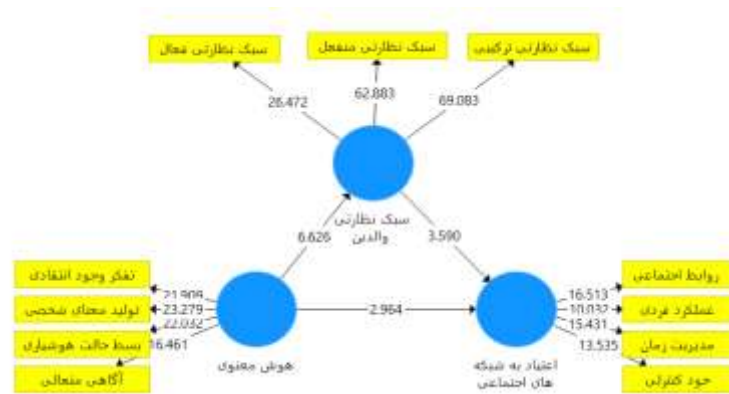
² Fornell & Larcker

برای بررسی برازش کلی مدل که هر دو بخش مدل اندازه گیری و ساختاری را کنترل می کند از معیار GOF^1 استفاده می شود. سه مقدار $0/01$ ، $0/25$ و $0/36$ را به عنوان مقادیر ضعیف، متوسط و قوی برای Gof معرفی نموده اند. این شاخص با استفاده از میانگین هندسی شاخص $R2$ و میانگین شاخص های مقادیر اشتراکی قابل محاسبه است.

$$GOF = \sqrt{\text{average (Commonality)} \times \text{average (R2)}}$$

$$GOF = \sqrt{\text{average}(0/69 \times 0/28)} = 0/43$$

در نتیجه، مقدار معیار GOF برابر است با $0/43$ که با مقایسه آن با مقادیر قابل قبول برای GOF نشان از برازش مناسب کلی مدل دارد. پس از تأیید روایی و پایایی، مدل ساختاری تحقیق ارزیابی می شود. با استفاده از این مدل می توان به بررسی فرضیه های پژوهش پرداخت. برای آزمون مدل مفهومی و فرضیه های پژوهش از معادلات ساختاری استفاده شده است. شکل ۱ و ۲ مدل های خروجی نرم افزار smart pls را نشان می دهد.

مدل شماره ۱: مقادیر t

جدول ۵: تحلیل مسیر اثرات مستقیم و غیر مستقیم بین متغیرهای اصلی پژوهش

نتیجه	مقادیر p	مقدار t	ضرب مسیر	فرضیه	
تأیید	۰/۰۰۳	۲/۹۶	-۰/۳۱۱	هوش معنوی - اعتیاد به شبکه های اجتماعی	اثرات مستقیم
تأیید	۰/۰۰۰	۶/۶۲	۰/۵۴۱	هوش معنوی - سبک نظارتی والدین	
تأیید	۰/۰۰۰	۳/۵۹	-۰/۳۱۱	سبک نظارتی والدین - اعتیاد به شبکه های اجتماعی	
تأیید	۰/۰۰۲	۳/۰۷	-۰/۱۶۸	هوش معنوی - سبک نظارتی والدین - اعتیاد به شبکه های مجازی	اثر غیر مستقیم

نتایج تحلیل مسیر نشان داد که هوش معنوی به طور مستقیم اثر منفی بر اعتیاد به شبکه های اجتماعی و اثر مثبت بر سبک های نظارتی والدین دارد. همچنین سبک های نظارتی والدین به طور منفی اعتیاد به شبکه های اجتماعی را پیش بینی کردند. علاوه بر این، هوش معنوی از طریق سبک های نظارتی والدین اثر غیرمستقیم منفی بر اعتیاد به شبکه های اجتماعی نشان داد، که نقش میانجی گری سبک های نظارتی والدین را تأیید می کند.

بحث و نتیجه گیری

پژوهش حاضر با هدف بررسی الگوی روابط ساختاری هوش معنوی با اعتیاد به شبکه های اجتماعی مجازی دانش آموزان با نقش میانجی گری سبک های نظارتی والدین انجام شد. نتایج نشان داد که هوش معنوی بر اعتیاد به شبکه های اجتماعی مجازی اثر مستقیم و منفی

¹ Goodness Of Fit

معناداری منفی و معنادار دارد. همچنین نتایج نشان دهنده تاثیر مثبت و معنادار هوش معنوی بر سبک های نظارتی والدین و تاثیر منفی سبک های نظارتی والدین بر اعتیاد به شبکه های اجتماعی مجازی می باشد. همچنین، نتایج نشان دهنده آن بود که سبک های نظارتی والدین در رابطه بین هوش معنوی و اعتیاد به شبکه های اجتماعی مجازی نقش میانجی دارد.

نتایج بدست آمده نشان داد هوش معنوی بر اعتیاد به شبکه های اجتماعی مجازی اثر مستقیم و معناداری دارد. این بدان معنی است که هوش معنوی از طریق بالا بردن سطوح رشد شناختی، عاطفی، اخلاقی و هیجانی فرد، او را برای جلوگیری از عادات بد دور می سازد. از طریق هوش معنوی فرد می فهمد که از مسیر اصلی اش خارج شده است و او را برای رسیدن برای رسیدن به خود واقعی کمک می کند و آگاهی او را برای انتخاب راه صحیح کمک می کند. بنابراین هوش معنوی فرد معتاد را برای تصمیم درست توانمند و راه ترک اعتیاد و تصمیم درست برای مسیر درست یاری می دهد. از طریق هوش معنوی سطوح بالایی از حیطه های مختلف روانشناختی، اخلاقی، هیجانی و بین فردی را در افراد به وجود می آورد که فرد می تواند توانایی های لازم را برای ترک عادت بد خود بیابد. نتایج این قسمت با نتایج پژوهش های حضرت بگی و همکاران (۱۴۰۱)، نادری و همکاران (۱۳۹۷)، پروین، صافدار و صوفی (۱۳۹۵)، فاضلی کبریا و همکاران (۱۴۰۰) همسو است.

همچنین نتایج نشان داد سبک های نظارتی والدین در رابطه بین هوش معنوی و اعتیاد به شبکه های اجتماعی نقش میانجی دارد. هر چند پژوهشی که به طور خاص نقش میانجی سبک های نظارتی والدین را با هوش معنوی و اعتیاد به شبکه های اجتماعی بررسی کرده باشد یافت نشد، اما می توان گفت نتایج این پژوهش با مطالعات عظیمی، اصلانی و سلیمانی (۱۳۹۸)، میثاقی و همکاران (۱۳۹۹) و پان و همکاران (۲۰۲۰)، پروین، صافدار و صوفی (۱۳۹۵)، فاضلی کبریا و همکاران (۱۴۰۰) و فرزانه و فلاحی شهاب الدینی (۱۳۹۴) همسو است. در تبیین این نتیجه می توان بیان کرد تداوم وابستگی شدید به شبکه های اجتماعی باعث ایجاد فاصله با محیط واقعی، انزوایی، دوری از معنویات و احساس تنهایی می شود؛ چرا که دریافت حمایت های عاطفی و معنوی در دنیای مجازی با محیط واقعی تفاوت زیادی وجود دارد و این امر به تدریج روابط خانوادگی و مرز دل بستگی ها را هم تحت تاثیر قرار می دهد. نحوه برخورد خانواده با فرزندان و به کارگیری والدین از سبک های نظارتی نقش مهمی در میزان استفاده از فضای مجازی دارد. آسیب اجتماعی و بسیاری از مشکلات و اختلالات روانی در بین نوجوانانی که والدین را بهترین دوست خود می دانند کمتر دیده می شود. نوجوانان در چنین شرایطی تمامی مشکلاتشان را با والدین خود مطرح می کنند؛ رفتار و دیدگاه والدین می تواند نقش تسهیل کننده یا مانع جریان تکامل همه جانبه نوجوان باشد؛ و والدینی که از آگاهی تربیتی غنی برخوردارند می توانند محیط امنی را برای نوجوان خود فراهم کنند و علاوه بر مشکلاتشان با او همراه شوند. برخورد صمیمانه والدین با فرزندان و کنترل مناسب آنان اعتماد بیشتری را در میان اعضای خانواده فراهم می کند. فرزندی که چنین جوی را احساس می کند در بیان نیازهای خود درباره اینترنت، اتفاقاتی که در استفاده از اینترنت با آن روبه رو می شود، سوالات و مشکلاتی که در هنگام استفاده از اینترنت با آنها روبه رو می شود احساس امنیت و راحتی بیشتری برای طرح موضوعات فوق با والدین خواهد داشت. لی و ژانگ^۱ (۲۰۱۰) در پژوهشی نشان دادند که افراد با وابستگی زیاد به اینترنت سطح پایین تری از برون گرایی را داشتند و سطح روان پریشی در مقایسه با گروه کنترل در آنها بالاتر بود. در واقع نبود پشتیبانی والدین منجر به احساس عدم شایستگی و ارزشمندی می شود و شبکه های اجتماعی برای آنها محیطی امن ایجاد می کند که در آن نه تهدید وجود دارد و نه چالش. این پژوهش نیز مانند سایر پژوهش ها دارای محدودیت هایی می باشد؛ در پژوهش حاضر جامعه مورد نظر محدود به شهر اردبیل و دانش آموزان متوسطه دوم بوده است که تعمیم پذیری آن به سایر افراد باید با احتیاط انجام گیرد. همچنین با توجه به این که مدل یابی معادلات ساختاری روش مبتنی بر همبستگی است؛ نمی توان استنباط روابط علی از نتایج پژوهش داشت. پیشنهاد می شود در تحقیقات آتی، جامعه مورد مطالعه در سطح بزرگ تر و گروه های سنی دیگری انجام گیرد. برای استنتاج روابط علی و شفاف کردن توالی زمانی بین متغیرهای

^۱. Li & Zhang

پژوهش، انجام مطالعات طولی پیشنهاد می‌شود. همچنین لازم است معلمان و والدین نحوه مدیریت استفاده از شبکه‌های اجتماعی را به دانش آموزان بیاموزند و مشکلاتی را که استفاده از این برنامه می‌تواند برای آن‌ها به همراه داشته باشد برای آن‌ها توضیح دهند. برگزاری جلسات مشترک با حضور والدین، اولیاء مدرسه و صاحب‌نظران در حوزه رسانه‌های اجتماعی و فضای مجازی می‌تواند خانواده‌ها و اولیاء مدرسه را نسبت به چالش‌ها و فرصت‌های شبکه‌های اجتماعی آگاه سازد و تهدیدهای احتمالی را نیز به فرصت‌ها تبدیل کند.

ملاحظات اخلاقی

پیروی از اصول اخلاق پژوهش

اصول اخلاقی تماماً در این مقاله رعایت شده است. شرکت‌کنندگان اجازه داشتند هر زمان که مایل بودند از پژوهش خارج شوند. همچنین همه شرکت‌کنندگان در جریان روند پژوهش بودند. اطلاعات آن‌ها محرمانه نگه داشته شد.

حامی مالی

این تحقیق هیچ گونه کمک مالی از سازمان‌های تأمین مالی در بخش‌های عمومی، تجاری یا غیرانتفاعی را دریافت نکرده است. مشارکت نویسندگان

تمام نویسندگان در طراحی، اجرا و نگارش همه بخش‌های پژوهش حاضر مشارکت داشته‌اند

تعارض منافع

با اطمینان کامل و اظهار نویسندگان این مقاله تعارض منافع ندارد.

تشکر و قدردانی

این مقاله حاصل طرح پژوهشی در رشته تحصیلی مدیریت آموزشی، دانشگاه محقق اردبیلی می‌باشد. بدین وسیله نویسندگان از همکاری مسئولان و کارکنان اداره آموزش و پرورش استان اردبیل برای هماهنگی و جمع‌آوری اطلاعات و نیز شرکت‌کنندگان در مطالعه تشکر و قدردانی می‌کنند.

منابع

- حضرت بگی، ف.، عسگری، پ.، مکوندی، ب.، و کرایبی، ا. (۱۴۰۱). روابط ساختاری مهارت‌های حل مسئله و هوش معنوی با گرایش به اعتیاد به اینترنت به توجه نقش میانجی نشخوار فکری. *مجله علوم روانشناختی*، ۳۱(۳)، ۱۲۶۴-۱۲۵۱. [10.52547/JPS.21.114.1251]
- انتظاری رودبارکی، ع.، و ستوده، ن. (۱۳۹۹). پیش‌بینی سلامت روان، افسردگی و اضطراب دانش‌آموزان دبیرستان بر اساس استفاده از شبکه‌های اجتماعی. *فصلنامه ایده‌های نوین روانشناسی*، ۹(۵)، ۱۱-۱. <https://jnjp.ir/article-1-316-fa.html>
- برخورداری شریف آباد، م.، کاکانفتی، ز.، باستانی، پ.، و محمودی هاشمی، ف. (۱۴۰۱). بررسی نقش هوش معنوی در حساسیت اخلاقی دانشجویان پرستاری. *مجله ایرانی اخلاق و تاریخ پزشکی*، ۱۵(۱)، ۲۳۹-۲۵۱. <http://dx.doi.org/10.18502/ijme.v15i17.11822>
- تمنایی فر، م.، و خنشان، م. (۱۴۰۲). پیش‌بینی اعتیاد به اینترنت نوجوانان براساس سبک‌های فرزندپروری با میانجی‌گری سبک‌های دلبستگی. *فصلنامه فرهنگی- تربیتی زنان و خانواده*، ۱۸(۶۵)، ۲۹۱-۲۶۹. <https://doi.org/20.1001.1.26454955.1402.18.65.6.6.269-291>
- خواجه‌احمدی، م.، پولادی، ش.، و بحرینی، م. (۱۳۹۵). طراحی و روانسنجی پرسشنامه اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مبتنی بر موبایل. *روان پرستاری*، ۴(۴): ۴۳-۵۱. https://ijpn.ir/browse.php?a_code=A-10-1-109&sid=1&slc_lang=fa
- سادات رقیب، م.، سیادت، س.، حکیمی نیا، ب.، و احمدی، س. (۱۳۸۹). اعتباریابی مقیاس هوش معنوی کینگ در دانشجویان دانشگاه اصفهان. *دست‌آوردهای روانشناختی*، ۱۷(۱)، ۱۴۱-۱۶۴. https://psychac.scu.ac.ir/article_11676.html

شعبانی‌ورکی، ب.، و پورافشاری، ا. (۱۳۸۴). تأثیر باورهای نظارتی مدیران مدارس ابتدایی بر سبک‌های مدیریت تعارض آنان. *مجله علوم تربیتی و روانشناسی*. ۱۲(۴)، ۵۱-۷۰. <https://sid.ir/paper/8833/fa>

شیرالی‌نیا، خ.، ایزدی، م.، اصلانی، خ. (۱۳۹۸). نقش واسطه‌ای استرس فرزندپروری، کیفیت رابطه مادر- کودک و سلامت روان مادر در رابطه بین فرزندپروری ذهن آگاهانه و مشکلات رفتاری کودکان. *فرهنگ مشاوره و روان‌درمانی*. ۱۰(۳۸)، ۱۴۶-۱۳۵. <https://doi.org/10.22054/qccpc.2019.36302.1989>

عظیمی، س.ا.، اصلانی، غ.، و سلیمانی، ن. (۱۳۹۸). رابطه بین سبک‌های نظارتی والدین و امنیت اینترنتی فرزندان در میان دانش‌آموزان دختر و پسر شهر دزفول، *فصلنامه فناوری آموزش*، ۱۴(۲)، ۵۰۱-۵۱۰. <https://doi.org/10.22061/jte.2018.3959.1969>

فاضلی کبری، م.، یداله پور، م.، و قلی‌نیا، ه. (۱۴۰۰). رابطه هوش معنوی و سلامت عمومی با نقش میانجی بهزیستی معنوی در دانشجویان. *دین و سلامت*، ۱۹(۱)، ۳۷-۴۵. <https://sid.ir/paper/992200/fa>

فرزانه، س.، و فلاحتی شهاب‌الدینی، ر. (۱۳۹۴). بررسی عوامل اجتماعی موثر بر گرایش به شبکه‌های اجتماعی مجازی (مورد مطالعه: دانش‌آموزان دختر متوسطه دوره دوم شهر بابل. *دو فصلنامه مشارکت و توسعه اجتماعی*. ۱(۱)؛ ۲۲-۱. <https://jpsd.hormozgan.ac.ir/browse.php?a>

کشتی‌آری، ن.، و اکبریان، ا. (۱۳۹۰). یادگیری‌های پنهان دانشجویان در تعامل با اینترنت، *نشریه مطالعات برنامه درسی آموزش عالی*، ۱(۲)، ۲۶-۹. <https://www.magiran.com/paper/890109>

میثاقی، ا.، سعدی پور، ا.، درتاج، ف. (۱۳۹۹). مدل ساختاری سبک نظارتی و اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی با میانجی‌گری شکاف نسلی (مورد مطالعه: جوانان شهر تهران)، *فصلنامه پژوهش‌های ارتباطی*، ۲۷(۱۰۲)، ۹۳-۶۱. https://cr.tribresearch.ir/article_44613.html

نادری اثر، م.ح.، احدی، ح.، بهرامی، ه.، و حاتمی، ح. (۱۳۹۷). اثربخشی آموزش گروهی هوش معنوی بر میزان گرایش به اعتیاد در دانش‌آموزان دوره دبیرستان. *فصلنامه پژوهش در نظام‌های آموزشی*. ۱۲(۴۰): ۱۶۳-۱۷۳. https://www.jiera.ir/article_64994_8201.html

نازدار، پ.، صافدل، ح.، و رضایی صوفی، م. (۱۳۹۵). تحلیل رگرسیون هوش معنوی و اعتیاد به اینترنت دانشجویان شرکت‌کننده در مسابقات المپید ورزشی دانشگاه‌های فنی و حرفه‌ای کشور. *نشریه مطالعات مدیریت رفتار سازمانی در ورزش*، ۳(۲)، ۳۹-۴۷. https://fmss.journals.pnu.ac.ir/article_2879.html?lang=fa

نیازی، م.، گودرزی، ف.، و سخایی، ا. (۱۴۰۲). فراتحلیل رابطه شبکه‌های اجتماعی مجازی و سرمایه اجتماعی در ایران، *مطالعات راهبردی فرهنگ*، ۱۱۷-۱۴۳. <https://www.doi.org/10.22083/scsj.2023.386773.1095>

Aparicio-Martínez, P. Ruiz-Rubio, M. Perea-Moreno, A. J. Martínez-Jiménez, M. P. Pagliari, C. Redel-Macías, M. D. & Vaquero-Abellán, M. (2020), Gender differences in the addiction to social networks in the Southern Spanish university students. *Telematics and Informatics*, 46, 101304. <https://doi.org/10.1016/j.tele.2019.101304>

Arsang-Jang, S. Khoramirad, A., Pourmarzi, D., & Raisi, M. (2020), Relationship between spiritual intelligence and ethical decision making in Iranian nurses. *Journal of Humanistic Psychology*, 60(3), 330-341. <https://doi.org/10.1177/0022167817704>

Cao, X., Khan, A. N., Zaigham, G. H., & Khan, N. A. (2019), The stimulators of social media fatigue among students: Role of moral disengagement. *Journal of Educational Computing Research*, 57(5), 1083-1107. <https://doi.org/10.1177/0735633118781907>

Dhir, A., & Khalil, A. (2017), Underpinnings of Internet Parenting Styles: The Development and Validation of the Internet Parenting Scale Using Repeated Cross-Sectional Studies. *Journal of Educational Computing Research*, 55(1), 1-27. <https://doi.org/10.1177/073563311773149>

Gómez, P., Harris, S. K., Barreiro, C., Isorna, M., & Rial, A. (2017), Profiles of Internet use and parental involvement, and rates of online risks and problematic Internet use among Spanish adolescents. *Computers in Human Behavior*, 75, 826-833. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2017.06.027>

Greg Rhee, T., Marottoli, R., & Monin, J. (2021), Diversity of social networks versus quality of social support: which is more protective for health-related quality of life among older adults. *Preventive Medicine*. 28(145), 106440. <https://doi.org/10.1016/j.ypmed.2021.106440>

Kokkinos, C. M., & Kipritsi, E. (2018), Bullying, moral disengagement and empathy: Exploring the links among early adolescents. *Educational Psychology*, 38(4), 535-552. <https://doi.org/10.1080/01443410.2017.1363376>

Kuldas, S., Sargioti, A., Norman, J. O. H., & Staksrud, E. (2023). A transactional framework of parenting for children's Internet use: A narrative review of parental self-efficacy, mediation, and awareness of online risks. *International Journal of Communication*, 17, 20. <https://ijoc.org/index.php/ijoc/article/view/19336/4075>

Liu, Q.-Q., Zhang, D.-J., Yang, X.-J., Zhang, C.-Y., Fan, C.-Y., Zhou, Z.-K. (2018), Perceived stress and mobile phone addiction in Chinese adolescents: a moderated mediation model. *Comput. Hum. Behav.* 87(1), 247-253. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2018.06.006>

Liu, S., Zhang, D., Wang, X., Ying, J., & Wu, X. (2023). A network approach to understanding parenting: Linking coparenting, parenting styles, and parental involvement in rearing adolescents in different age groups. *Developmental psychology*, 59(4), 786. <https://doi.org/10.1037/dev0001470j>

Mäntymäki, M., Salo, J. (2011), Teenagers in social virtual worlds: continuous use and purchasing behavior in Habbo Hotel. *Comput. Hum. Behav.* 27(6), 2088-2097. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2011.06.003>

Miguel Carvalho, A., Campos Ferreira, M., & Galvao Dias, T. (2021), Understanding mobility patterns and user activities from geo-tagged social networks data. *Transportation Research Procedia*. 3(52), 493-500. <https://doi.org/10.1016/j.trpro.2021.01.058>

- Nagy, B., Kutrovátz, K., Király, G., & Rakovics, M. (2023). Parental mediation in the age of mobile technology. *Children & Society*, 37(2), 424-451. <https://doi.org/10.1111/chso.12599>
- Pan, Y., Yang, Z., & Qi, SH. (2020). Family functioning and mental health among secondary vocational students during the Covid-19 epidemic: a moderated mediation model. *Personality and Individual Differences*, 29(171), 110-490. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2020.110490>
- Rudnova, N., Kornienko, D., Semenov, Y., & Egorov, V. (2023). Characteristics of parental digital mediation: predictors, strategies, and differences among children experiencing various parental mediation strategies. *Education Sciences*, 13(1), 57. <https://doi.org/10.3390/educsci13010057>
- Tanhan, F., Özok, H. İ., Kaya, A., & Yıldırım, M. (2024). Mediating and moderating effects of cognitive flexibility in the relationship between social media addiction and phubbing. *Current Psychology*, 43(1), 192-203 <https://doi.org/10.1007/s12144-023-04242-8>
- Van den Eijnden, R.J.J.M., Lemmens, J.S., Valkenburg, P.M. (2016). The social media disorder scale. *Comput. Hum. Behav.* 61(3), 478–487. doi: 10.3389/fpubh.2022.942720
- Yang, Y., Guo, X., Wu, T., Vogel, D (2024). Formation of professional social networks via physicians' online engagement: Evidence from Sina Weibo and Sina Health. *Information & Management*. 34(2), 103981. <https://doi.org/10.1016/j.im.2024.103981>
- Zhou, Z., Tavan, H., Kavarizadeh, F. (2024). The relationship between emotional intelligence, spiritual intelligence, and student achievement: a systematic review and meta-analysis. *BMC Med Educ* 24, 217. <https://doi.org/10.1186/s12909-024-05208-5>